

Сергій Федонюк

АДМІНІСТРАТИВНА СПІВПРАЦЯ

В ЄС

Електронний
конспект лекції

Луцьк 2022

УДК 334
Ф 32

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 10 від 21 червня 2022 р.).

Рецензенти:

Бояр А. О. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та управління проектами Волинського національного університету імені Лесі Українки (м. Луцьк, Україна);

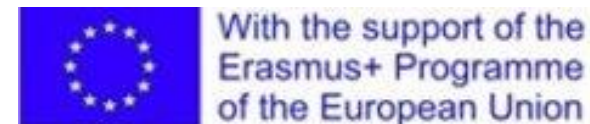
Чапля Л. – голова Холмської господарської палати (м. Холм, Польща).

Федонюк Сергій

Ф 32 **Адміністративна співпраця в ЄС: електронний конспект лекції** / С. В. Федонюк. – Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2022. 39 с.

У цьому електронному виданні охоплено суттєві питання стосовно правових та організаційних основ, завдань, інструментів, і особливостей адміністративної співпраці ЄС у податковій сфері та через інформаційну систему внутрішнього ринку. Матеріал оформлено у вигляді тез, схем, цитат, рисунків. Активні покликання приведуть читача до ознайомлення з офіційними веб-ресурсами й документами Європейського Союзу. Для студентів галузі Міжнародні відносини й усіх, хто вивчає теорію та практику європейської інтеграції.

Підготовлено в рамках проекту «Студії ЄС у ВНУ імені Лесі Українки» програми Європейського Союзу ERASMUS+ на пряму Кафедра Жана Моне (№ 611478-EPP-1-2019-1-UA-EPPJMO-CHAIR)

Зміст

Передмова - 4

Administrative cooperation -5

Сфери регулювання - 6

Адміністративна співпраця в оподаткуванні - 7

ПДВ та адміністративне співробітництво - 11

Акцизне оподаткування: співпраця між національними адміністраціями - 12

Оподаткування заощаджень - 14

TIN - ідентифікаційний номер платника податків - 15

Адміністративна співпраця через інформаційну систему внутрішнього ринку - 17

Internal Market Information System (IMI) - 18

Сфери адміністративної співпраці в рамках IMI - 21

Джерела

Усі вміщені в тексті гіперпосилання доступні на веб-порталі Європейського Союзу

(<https://europa.eu/>)

Передмова

Метою видання є допомога тим, хто знайомиться з проблематикою європейської інтеграції, а саме предметною діяльністю Європейського Союзу в аспекті його секторальних і галузевих політик. Уміщені матеріали дають змогу зорієнтуватися в підставах, цілях, інструментах і напрямках розвитку цих політик. До тексту додано покликання на веб-сторінки інституцій Європейського Союзу, нормативні документи.

Розроблено для студентів, що навчаються за бакалаврською програмою "Міжнародна інформація та суспільні комунікації" у Волинському національному університеті імені Лесі Українки у рамках навчальної дисципліни "Інформаційна підтримка європейської інтеграції". Також для студентів інших освітніх програм у галузі Міжнародні відносини й усіх, хто вивчає теорію й практику європейської інтеграції.

Видається у форматі .pdf, але доступний також як веб-презентація.

Веб-презентація

Administrative cooperation

- Адміністративна співпраця стосується передусім податкової та митної адміністрацій країн-членів ЄС, які співпрацюють одна з одною для обміну інформацією. Тісна співпраця між цими органами є життєво важливою для виявлення та зменшення податкових шахрайств.
- Також можна розглядати в аспекті адміністративної співпраці сферу, пов'язану з функціонуванням Інформаційної системи внутрішнього ринку (IMI)

Сфери регулювання

- Адміністративна співпраця у (прямому) оподаткуванні в ЄС (Директива ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування (2011/16/EU) з наступними змінами)
- Адміністративну співпрацю з ПДВ
- Акцизне оподаткування
- Оподаткування заощаджень
- Податкові ідентифікаційні номери (ІПН)

Адміністративна співпраця в оподаткуванні

У рамках боротьби з BEPS (Base erosion and Profit Shifting) - передбачає розробку вимог щодо обов'язкового розкриття платниками податків інформації про угоди з використанням схем агресивного податкового планування - на основі директиви (EU) 2018/822 (зміни до 2011/16 / EU), відома як DAC6 і охоплює всі податки будь-якого виду, за винятком ПДВ, митних зборів, акцизів та обов'язкових соціальних внесків).

Директива охоплює фізичних осіб, юридичних осіб (тобто компаній) та будь-які інші юридичні угоди, такі як трести та фонди, які розташовуються в одній або декількох державах-членах ЄС.

Відтепер європейські посередники, що залучаються до планування або супроводу транскордонних угод, зобов'язані розкривати податковим органам "потенційно агресивні механізми податкового планування" під страхом значних персональних штрафів.

- Спонтанний обмін інформацією відбувається, якщо країна виявляє інформацію про можливе ухилення від сплати податків, що стосується іншої країни, яка є або країною джерела доходу, або країною проживання.
- Обмін інформацією за запитом використовується, коли для цілей оподаткування потрібна додаткова інформація з іншої країни.
- Автоматичний обмін інформацією активується у транскордонній ситуації, коли платник податків здійснює діяльність в іншій країні, ніж країна проживання. У таких випадках податкові адміністрації періодично надають податкову інформацію до країни проживання платника податків в електронній формі.

Обмін інформацією

Діє Комісія експертних груп з питань автоматичного обміну інформацією про фінансові рахунки

DAC6 не містить чіткого поняття методів агресивного податкового планування, але наводить "характерні ознаки", які служать індикаторами ухилення від оподаткування або податкових зловживань:

- стандартизована документація щодо трансакцій,
- операції без "переконливої" комерційної мети,
- операції, де одним з очікуваних результатів угоди є отримання податкової переваги, де є залежність винагороди посередника від успіху в досягненні податкової вигоди,
- операції з резидентом офшорної юрисдикції або низькоподаткової чи такої, що не бере участі в автоматичному обміні інформацією або не співпрацює з податкових питань,
- платежі на адресу юридичної особи без резидентства ("stateless entity").
- операції, де угода про конфіденційність не дозволяє розкрити інформацію про сплату податків,
- операції, що передбачають перенесення "збитків" за результатами фінансового року в іншу юрисдикцію для зменшення податкової бази,
- операції, що передбачають перекваліфікацію прибутку в інші категорії, які оподатковуються за зниженими ставками,
- операції, що дозволяють платникам податків вимагати звільнення від подвійного оподаткування стосовно однієї і тієї ж статті доходів в декількох юрисдикціях.

- будь-які практичні кроки по здійсненню операцій, що мають ознаки, які підпадають під визначення "спрямованих на ухилення від сплати оподаткування", **повинні супроводжуватися розкриттям** залученими в такі трансакції європейськими посередниками відповідної **інформації податківцям**
- **регулярний автоматичний обмін інформацією про угоди між податковими органами країн ЄС (а також Швейцарії та Ліхтенштейну). Дана звітність також може потрапляти в треті країни за межі ЄС** або в рамках ініціативного (спонтанного) обміну, або по звичайних каналах обміну інформацією за запитом, передбаченим Страсбурзькою конвенцією про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах (учасницею якої є і Україна)
- високий рівень штрафів за порушення законодавства та репутаційні ризики
- найкоротші терміни для подання звітності: місяць з моменту надання посередником сприяння платнику податків або з дати, коли угода / структура готова до реалізації

З липня 2020 р.

ПДВ та адміністративне співробітництво

30 листопада 2017 року, Комісія запропонувала нові правила адміністративного співробітництва між адміністраціями держав - членів з метою протидії шахрайству з ПДВ.

- створити онлайн-систему в мережі експертів ЄС з питань протидії шахрайству *Eurofisc* .
- відкрити нові лінії зв'язку та обміну даними між податковими органами через Eurofisc та їхні європейські колеги: OLAF, Europol та новостворену Європейську прокуратуру (EPPO).
- запровадити обмін інформацією про імпорт до ЄС та про реєстрацію транспортних засобів

Акцизне оподаткування: співпраця між національними адміністраціями

Відповідно до законодавства про єдиний ринок, держави-члени ЄС несуть повну відповідальність за адміністрування та збір акцизних зборів.

Рішенням 1152/2003 / ЄС встановлено фінансування та співпрацю між Комісією та країнами-членами ЄС для розвитку системи [руху та контролю акцизів - Excise Movement and Control System \(EMCS\)](#).

Мета EMCS:

- боротьба з фіскальним шахрайством, з інформацією в режимі реального часу та перевірками товарів, що переміщуються без мита;
- забезпечити безпечний рух підакцизних товарів, за які ще потрібно сплатити мито, шляхом попередньої диспетчерської перевірки торговців;
- спрощення процедури для торговців за допомогою стандартизованої електронної системи для всього ЄС;
- прискорення видачі гарантій, коли товари прибудуть до місця призначення
- комп'ютеризує рух та нагляд підакцизної продукції, використовує стандартні формати для обміну інформацією

Рух підакцизних товарів документується на кожному етапі за допомогою електронного адміністративного документа (eAD).

EMCS на практиці

- EAD видається оригінальним вантажовідправником, і містить інформацію про партію вантажу та заплановане переміщення в межах ЄС.
- EAD підтверджується в державі-члені відправлення. Європейський реєстр операторів (SEED) використовується для перевірки номерів акцизів відправника та одержувача.
- EAD передається державою-членом і відправляється електронною поштою до держави-члена призначення.
- Держава-член призначення направляє EAD одержувачу.
- Одержувач подає "звіт про отримання", як тільки він / вона отримає акцизні товари. Цей звіт повинен містити будь-які аномалії, такі як дефіцит або надлишок у вантажі.
- Звіт про отримання надсилається вантажовідправнику, який потім може здійснити перевезення та повернути фінансові гарантії, які він мав зробити для акцизної продукції.

Оподаткування заощаджень

Відповідно до Директиви, яка застосовується з 1 липня 2005 року, кожна держава-член ЄС надає іншим державам-членам інформацію про відсотки, сплачені від цієї держави-члена окремим вкладникам, які проживають у цих інших державах-членах.

TIN - ідентифікаційний номер платника податків

- На рівні ЄС немає TIN, і не всі країни ЄС мають TIN. Деякі мають інші ідентифікатори, які з юридичних чи інших причин не можуть розглядатися як TIN. Деякі не видають автоматично TIN всім платникам податків.
- З метою полегшення роботи всіх зацікавлених сторін Європейська Комісія розпочала спільний проект, згідно з яким інформація про TIN-коди для фізичних осіб, які держави-члени вирішили опублікувати, доступна на одній єдиній веб-сторінці: [Європейський портал TIN](#)

Більшість країн ЄС використовують ідентифікаційні податкові номери (TIN) для ідентифікації платників податків та полегшення управління їхніми національними податковими справами.

1. TIN structure

<i>Format</i>	<i>Explanation</i>	<i>Comment</i>
99999999999	11 digits	PESEL number
9999999999	10 digits	TIN number

2. TIN description

2.1. PESEL description

As from 1st September 2011, Poland recognizes as a tax identification number the PESEL number issued to natural persons registered in PESEL register and who do not conduct business activity and are not registered for value added tax purposes.

PESEL is a 11-digit, constant numeric symbol, that uniquely identifies a specific individual registered in the PESEL database (the Common Electronic System of Population Register). Data stored in the Common Electronic System of Population Register is transferred from the municipal offices' database, which are the municipal registration records.

PESEL register operates since 1979 and contains details of persons residing permanently in the territory of the Republic of Poland, domiciled for permanent or temporary (more than 3 months)

TIN У ПОЛЬЦІ
(PESEL)

**РЕГЛАМЕНТ (ЄС) № 1024/2012 від 25 жовтня 2012 року
про адміністративну співпрацю через інформаційну систему
внутрішнього ринку**

Адміністративна
співпраця через
інформаційну
систему
внутрішнього ринку

Інформаційна система внутрішнього ринку («ІМІ») - це доступний через інтернет програмний продукт, розроблений Комісією у співпраці з державами-членами з метою надання державам-членам допомоги в практичній реалізації вимог щодо обміну інформацією, встановлених в актах Союзу, шляхом забезпечення централізованого механізму комунікації для сприяння транскордонному обміну інформацією та наданню взаємної допомоги.

Адміністративна співпраця з використанням електронних засобів зв'язку між державами-членами та між державами-членами і Комісією повинна відповідати правилам захисту персональних даних

IMI розроблена Комісією у тісній співпраці з державами-членами.

Перший обмін інформацією відбувся у 2008 році. Загальна кількість всіх обмінів IMI перевищує 114 000.

Обсяги запитів інформації IMI збільшилися з 30 на місяць у 2008 році до понад 1200 на місяць у 2017 році.

Прийнятий у 2012 р. Регламент IMI визначає сферу застосування IMI, ролі та обов'язки різних суб'єктів та правила поводження з персональними даними.

Запущена в 2016 році Європейська професійна картка (ЄПК) - це перша повністю онлайн- процедура в цілому в ЄС, яка прискорила визнання професійної кваліфікації.

Зараз зареєстровано понад 8 200 зареєстрованих органів з понад 18 000 зареєстрованих користувачів.

INTERNAL MARKET INFORMATION SYSTEM (IMI)

Види обміну інформацією, пропоновані ІМІ

Запити ІМІ - це обмін "один на один" між двома компетентними органами.

Повідомлення та сповіщення ІМІ - це обмін "одним-багатьом", де держави-члени можуть обмінюватися інформацією з іншими державами-членами та / або Комісією.

Репозитарії ІМІ дозволяють органам влади обмінюватися інформацією, що стосується певної області політики, в централізованій базі даних.

Публічний інтерфейс дозволяє зовнішнім учасникам спілкуватися з компетентними органами, зареєстрованими в ІМІ (наприклад, подання справ SOLVIT та заявок ЕРС).

ЯК ПРАЦЮЄ ІМІ

(ВІДЕО З САЙТУ [HTTPS://EC.EUROPA.EU/](https://ec.europa.eu/)
НАТИСНУТИ ЗАГОЛОВОК)

Професійна кваліфікація

2008

[Директива 2005/36 / ЄС,](#)
зі змінами
[Директива 2013/55 / ЄС](#)

Інформаційні запити

Щоб перевірити дійсність
кваліфікації для професіоналів,
які бажають проходити практику
в іншій країні

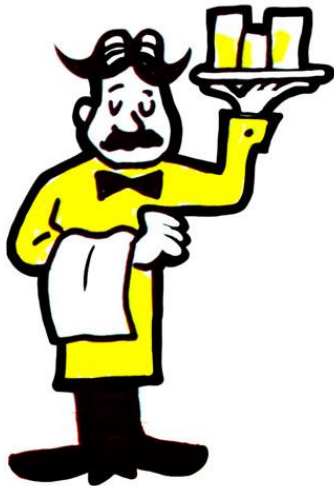
Механізм оповіщення

Для позначення обмежень та
заборон відповідно до статті 56

Повідомлення
про нові дипломи архітекторів та
медичних професій

Послуги

2009

[Директива 96/71 / ЄС](#)
[Директива 2014/67 /](#)
[ЄС](#)

Інформаційні запити

Для перевірки інформації про іноземну компанію або особу, яка хоче надати послугу в іншій країні

Механізм сповіщення

Щоб позначити діяльність постачальника послуг, яка може мати наслідки для здоров'я, безпеки та навколишнього середовища

Повідомлення

Для інформування Комісії та держав-членів про зміни в законодавстві щодо надання послуг

Супровід працівників

2011

[Директива 96/71 / ЄС](#)
[Директива 2014/67 /
ЄС](#)

Інформаційні запити

на інформацію щодо умов працевлаштування
працівників, відправлених в іншу країну

Повідомлення

фактів, які вказують на можливі порушення

Запити єдиного інструменту -

інша держава-член повідомляє про рішення
щодо накладення адміністративного стягнення
та / або штрафу на постачальника послуг

Звернення до іншої держави-члена про

адміністративне стягнення та / або штраф від
постачальника послуг

Транскордонне перевезення євро-готівки

2012

Регламент (ЄС) No.
1214/2011

Репозиторій
Для перевірки деталей
ліцензій на
транспортування готівки
через кордон

Права пацієнтів

2013

[Директива 2011/24 /
ЄС](#)

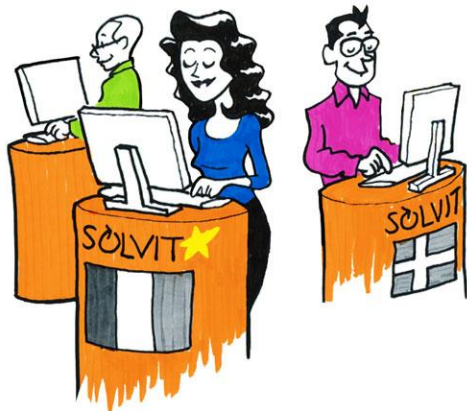

**Інформаційні
запити
Перевірка "права
на практику
медичного
працівника"**

SOLVIT

2013

[Recommendation
2013/461/EU](#)

Розгляд справ
Для розгляду скарг,
поданих
громадянами та
підприємствами
щодо застосування
законодавства про
єдиний ринок
національними
органами

SOLVIT - це неформальна мережа вирішення проблем Європейської комісії та країн-членів Європейського Союзу та ЄЕП. Послуга надається **національною адміністрацією** в кожній країні ЄС, а також в Ісландії, Ліхтенштейні та Норвегії.

Електронна комерція (пілотний проєкт)

2013

[Директива 2000/31 /
ЄС](#)

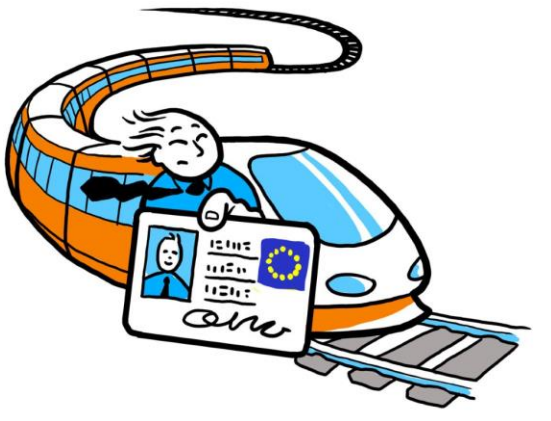
Запити до іншої країни вжити конкретних заходів щодо он-лайн постачальника послуг, коли, наприклад, загальні вимоги до інформації на їх веб-сайтах не дотримуються.

Сповіщення про заходи, які ви маєте намір вжити проти он-лайн постачальників послуг, що знаходяться в іншій країні.

Посвідчення водія залізничного транспорту (пілотний проект)

2012

Implementing decision
2014/89/EU

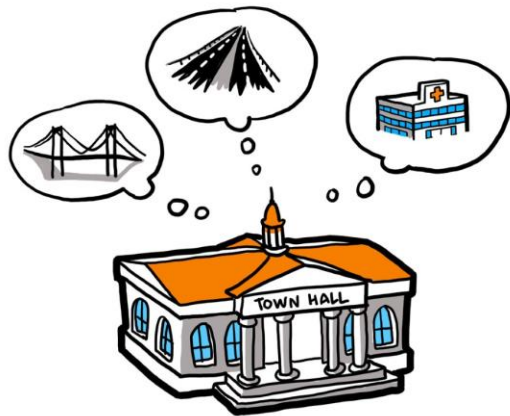

- Інформаційний запит на перевірку дійсності посвідчення водія поїзда;
- звернення щодо проведення інспекції або про припинення дії ліцензії
- Повідомлення інших держав-членів та Комісії про запит на перевірку або призупинення дії ліцензії

Державні закупівлі (пілотний проект)

2015

Директиви [2014/24 / ЄС](#)
та [2014/25 / ЄС](#)

Інформаційні запити на перевірку інформації та документації, наданої компаніями з інших європейських країн.

Повернення об'єктів культури

2015

Директива 2014/60 /
ЄС

Інформаційний запит
на пошук незаконно
вилученого культурного об'єкта
і посвідчення особи власника

Повідомлення про виявлення
незаконно вилученого об'єкта
культури та початку
провадження про повернення

Для перевірки чинного
законодавства щодо
повернення культурних об'єктів
в іншій державі-члені

ЕРС - Європейська професійна картка

2016

[Директива 2005/36 / ЄС](#), зі змінами
[Директива 2013/55 / ЄС](#)

[Регламенту \(ЄС\) 2015/983](#)

Якщо ваша професія регулюється, і вам потрібно подати заяву на визнання вашої професійної кваліфікації, ви можете подати заяву на визнання за допомогою Європейської професійної картки (ЕРС).

ЕРС - це електронна процедура, за допомогою якої можна визнати свою регульовану професію в іншій країні ЄС.

На даний момент використовують процедуру ЕРС, лише:

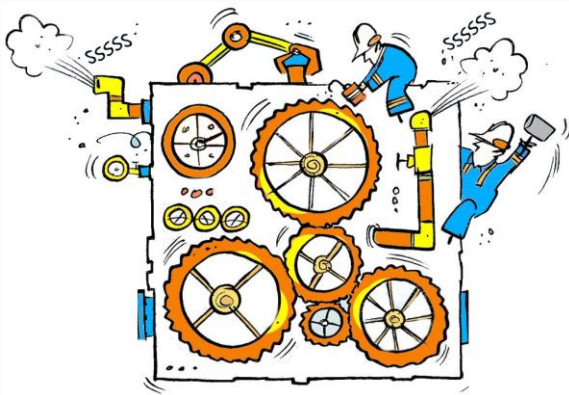
- медсестра, відповідальна за загальний догляд
- фармацевт
- фізіотерапевт
- гірський провідник
- агент з нерухомості

Недорожні мобільні машини

Для обробки заявок та обміну
інформацією щодо типових
схвалень ЄС для двигунів для
недорожнього мобільного
обладнання

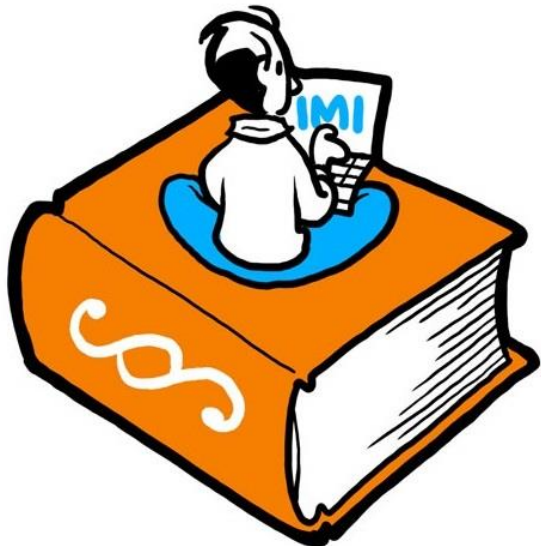
2017

Регламент (ЄС)
2016/1628

GDPR - Загальне положення про захист даних

2018

Регламент (ЄС)
2016/679

Запит на інформацію
та надання допомоги від інших
органів захисту даних у контексті
транскордонних справ

Для надання інформації щодо
транскордонних справ

Публічні документи

2018-
2019

[Регламент \(ЄС\)
2016/1191](#)

Репозиторій

Для ознайомлення зі зразками документів, виданих в іншій державі-члені, та прикладами підроблених документів (серпень 2018 р.)

Запит на інформацію

Для перевірки достовірності публічних документів, представлених підприємствами та фізичними особами (лютий 2019 р.)

Вогнепальна зброя - авторизація передачі

2019

[Директива 91/477 / ЄЕС](#), зі змінами
[Директива \(ЄС\) 2008/51 / ЄС](#) та
[Директива \(ЄС\) 2017/853](#)
[Делегований регламент Комісії \(ЄС\) 2019/686](#)

- Для ознайомлення зі списком вогнепальної зброї, на яку попередня згода не потрібна
- Повідомлення про дозвіл на передачу вогнепальної зброї між країнами-членами ЄС

ЕЈН - Європейська судова мережа

Незабаром

- Європейська судова мережа (ЄМС) - це мережа національних контактних пунктів для сприяння судовій співпраці у кримінальних справах.
- Створеноа Спільною дією 98/428 ПВР від 29 червня 1998 року на виконання рекомендації №. 21 Плану дій щодо боротьби з організованою злочинністю, прийнятого Радою 28 квітня 1997 року.
- У грудні 2008 року набула чинності нова правова основа - [Рішення Ради 2008/976 / ПВР від 16 грудня 2008 року](#) про Європейську судову мережу.

СРС - Співпраця щодо захисту споживачів

2020

[Регламент \(ЄС\)
2017/2394](#)
[Рішення про
виконання комісії
\(ЄС\) 2019/2212](#)
[Рішення про
виконання комісії
\(ЄС\) 2019/2213](#)

Взаємна допомога -

запити на інформацію, що стосується діяльності торговця, або вимога вжиття примусових заходів

Механізм сповіщення -

щоб позначити діяльність торговця, який, як вважається, порушує законодавство Союзу, зазначене в Додатку до регламенту КПК

Координовані дії -

ініціація та проведення скоординованих розслідувань, виконавчих дій та інших заходів, що стосуються широко розповсюджених справ про порушення

Досягнення мережі СРС

Booking.com зобов'язується внести зміни у спосіб представлення пропозицій, знижок та цін споживачам.

Airbnb вдосконалив та повністю роз'яснив спосіб подання пропозицій проживання споживачам, наприклад, для надання адекватної та повної інформації про ціни (включаючи всі обов'язкові збори та збори).

Недобросовісні умови у договорах соціальних медіа: **Facebook, Twitter** та **Google+** оновили свої умови надання послуг та запровадили спеціальну процедуру для контролюючих органів щодо сигналізації проблемного вмісту.

Неясні умови оренди автомобілів: П'ять провідних компаній з прокату автомобілів - **Avis, Europcar, Enterprise, Hertz** та **Sixt** - значно покращили прозорість своїх пропозицій та обробку збитків.

Apple iTunes та **Google Play** розробили інформацію про існування та ціну предметів, які можна придбати в рамках ігор.

Навчально-методичне видання

Федонюк Сергій Валентинович

Адміністративна співпраця в ЄС: електронний конспект лекції

Волинський національний університет імені Лесі Українки. Електронне видання